

Pääsiäissaarna 2016, Karjasillan kirkko 27.3.2016, Luukas 24:1-12

”Kristus nousi kuolleista. Kuolemalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi”. Pääsiäisen riemuviesti kaikuu kristikunnassa kaikkialla maailmassa. Voimme yrittää sanottaa pääsiäisen merkitystä kuvaamalla sitä uudeksi aluksi tai juhlien juhlaaksi. Tavoitamme ilmaisuilla jotakin olennaista ja kuitenkin vain vähän pääsiäisen merkityksestä. Pääsiäinen on enemmän.

Pelastushistorian käännekohtissa varsinainen toimija on Jumala. Ihminen on lahjan vastaanottaja. Suurimmat juhlat eivät toteudu ihmisvoimin. Jumala järjestää juhlan. Enkelit laulavat jouluyönä: ”Älkää pelätkö! Teille on syntynyt Vapahtaja.” Kolmannen päivän aamuna Herran enkelit ovat jälleen liikkeellä. Pelästyneet saavat kuulla taivaallisen ilosanoman: ”Ei hän ole täällä. Hän on noussut kuolleista”.

Evankelista Luukas ottaa pääsiäissaarnassa lupin alle oppilas Pietarin reaktion. Naiset kertovat kokemuksistaan aamun varhaisina hetkinä. Pietari ei naisten juttuja usko. Uteliaisuus kuitenkin herää. Josko sittenkin on tapahtunut jotakin suurta ja käsittämätöntä. Pietari juoksee haudalle. Hän näkee käärinliinat. Hän ihmettelee. Mitä on tapahtunut?

Onko meissä tilaa ihmettelylle? Jokin aika sitten luin kolumnin, joka oli otsikoitu ”Kannattaa uskoa vahvan sisällön voimaan”. Kolumnisti kertoi mieltyneensä 1600-luvun ranskalaisen filosofin, Descarten näkemykseen, ihmettely on tärkein ihmisen tunne. Ihmettely on tila, jossa voimme kohdata jotakin ennako-odotuksiimme sopimatonta. Ihmettelyyn kykenevä pystyy havaitsemaan sen, mitä ei osannut odottaa eikä ennakoida ja myös sellaisen, minkä otaksui toisenlaiseksi. Descarten mukaan kyky ihmetellä on kaiken oppimisen ehto.

Ajattelen että Descartes on oivaltanut olennaisen, kun hän korostaa ihmettelyn merkitystä edellytyksenä uuden suunnan löytämiselle. Ajattelen myös että ihmettelyn läheinen kumppani on rukous. Rukous nousee ihmisen oman rajallisuuden tunnistamisesta. Rukoukseen turvautuminen kertoo, että en ymmärrä sitä mitä on tapahtunut. Ihmettelevä rukoilee nöyrästi: ”Herra, tartu sinä käteeni ja taluta, kannan ja vie eteenpäin.”

Jeesuksen tyhjällä haudalla olemme inhimillisen tiedon rajoilla. Ylösnousemus on ihme, jota tiede ei hallitse. Emme voi tietää. Voimme ihmetellä. Onko meissä tilaa ihmettelylle vai onko kuva todellisuudesta niin kapea, että siihen mahtuvat vain asiat, jotka voimme mitata ja joille löytyy ns. luonnollinen selitys?

Vaikka tilaa minussa tai sinussa ei löytyisi tilaa ihmettelylle, on kuitenkin historiallinen tosiasia, että pitkäperjantain mustan yön lamaannuttamat Jeesuksen seuraajat kokevat kolmantena päivänä uuden alun. He saavat voiman, joka kantaa eteenpäin. He julistavat rohkeasti: ”Jeesus on Herra! Hän elää! Jumala on herättänyt hänet kuolleista”.

Miljoonat kristityt todistavat Herran kulkemisesta rinnalla, voimasta heikkoudessa, osallisuudesta elämän kipuihin, ilojen ja murheiden jakamisesta, läsnäolon kokemuksesta. Eikö tässä ole riittävästi näyttöä. Jeesus on Herra. Hän elää.

Evankelista Luukas jatkaa tänään kuulemaamme kuvausta kolmannen päivän iltahetkiin saakka. Hän kertoo Emmauksen tien kulkijoista. He eivät tunnista seuralaistaan. Ylösnoussut kuulee matkalla olevien rukouksen. ”Jää meidän luoksemme. Päivä on jo kääntymässä iltaan”. Kristus jää aterialle. Hän ottaa leivän, kiittää Jumalaa, murtaa leivän ja antaa heille. Heidän silmänsä aukenevat ja he tuntevat hänet. Tämä sama kohtaamisen ihme tapahtuu tänään, kun Ylösnoussut lähestyy meitä pyhässä Sanassa ja ehtoollisen sakramentissa. Jeesus herättää ihmettelevässä kulkijassa elävän uskon. Kun pääsiäisen ylösnousemussanoma koskettaa, olemme ylittäneet tietämisen rajan. Olemme siirtyneet toiseen ulottuvuuteen, uskon todellisuuteen.

Moni on kuullut iskulauseen ”Kirkko on siksi että täällä kuollaan.” Tähän on syytä aina lisätä: ”Kirkko on siksi, että täällä eletään”. Ylösnousemususko on kristillisen todellisuuskäsityksen avain. Se avaa näköalan kuolemanjälkeiseen elämään. Se antaa uuden suunnan myös elämälle täällä maailmassa, tämänpuoleisessa todellisuudessa.

Lehdissä julkaistaan joka viikko kuolinilmoituksia. Olemme lähes päivittäin mieltä järkyttävien uutisten äärellä. Ne kertovat, että kenelle tahansa meistä voi Jumalan sallimuksesta tapahtua mitä tahansa, milloin tahansa, missä tahansa. Ja kuitenkin – silloinkin - olemme Jumalan kämmenellä. Emme ole hukassa. Olemme Jumalan tallessa. Tämä katoava aika ja iankaikkisuus ovat sisäkkäin. Iankaikkisuus on ennen aikaa ja ajan jälkeen. Iankaikkisuus on läsnä myös nyt. Sama tuonpuoleinen Jumala, joka kerran loi maailman aikojen alussa, on tänään kosketuksessa tähän omaan maailmaansa. Hänet kohdataan täällä.

Uhrigaritsa, mutta Voittaja, ristiinnaulittu, mutta Ylösnoussut on läsnä sinun heikkoudessasi, kivussasi ja sairaudessasi, kärsimyksessäsi, tuskassasi ja vaivassasi, pelossasi, epävarmuudessasi ja turvattomuudessasi. Hän on läsnä myös sinun illossasi. Hän jakaa sinun elämäsi. Hän on valo

kevätaringossa. Hän on valo syystalven kaamoksessa. Hän opastaa. Hän näyttää tietä. Hän armahtaa. Jeesuksen ystävyys on uskollisuutta ja rakkautta. Hän on täynnä armoa ja totuutta.

Vahvan sisällön voimaan kannattaa uskoa. Ei ole vahvempaa sisältöä kuin Jumalan oma sana, taivaallinen ilosanoma: ”Ei hän ole täällä. Hän on noussut kuolleista”. Vahvan sisällön voima kantaa tässä elämässä ja vie kerran taivaaseen.

Juhani Lavanko